

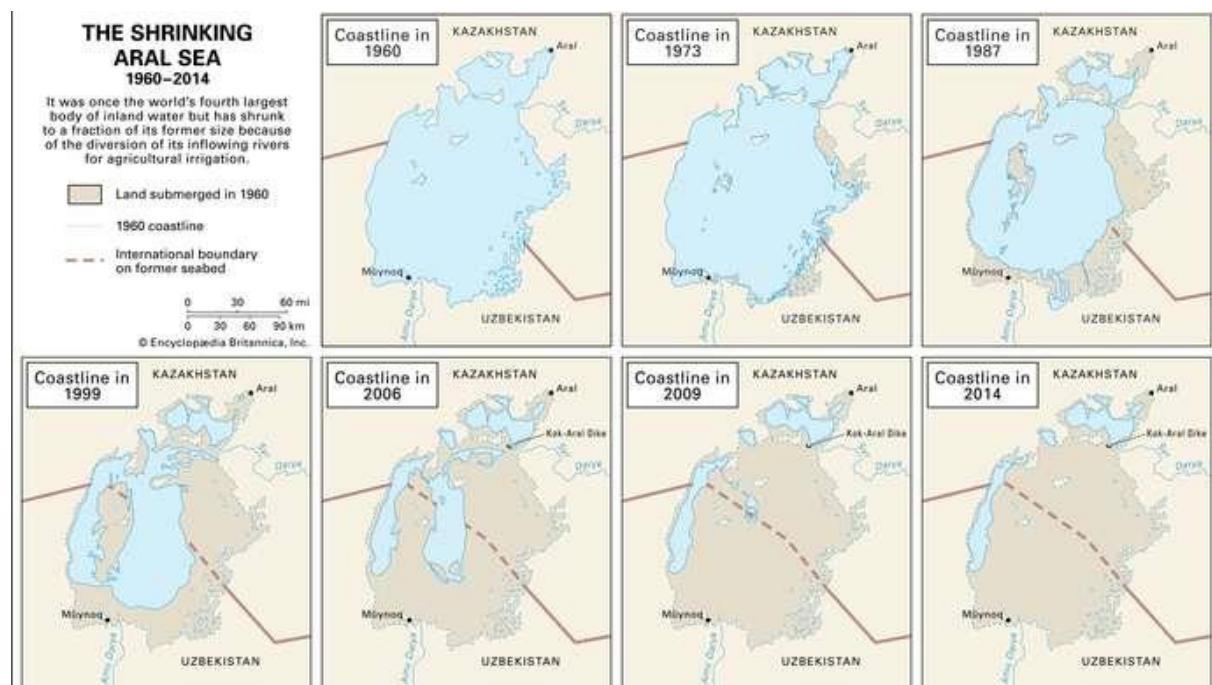
NESTANAK ARALSKOG JEZERA

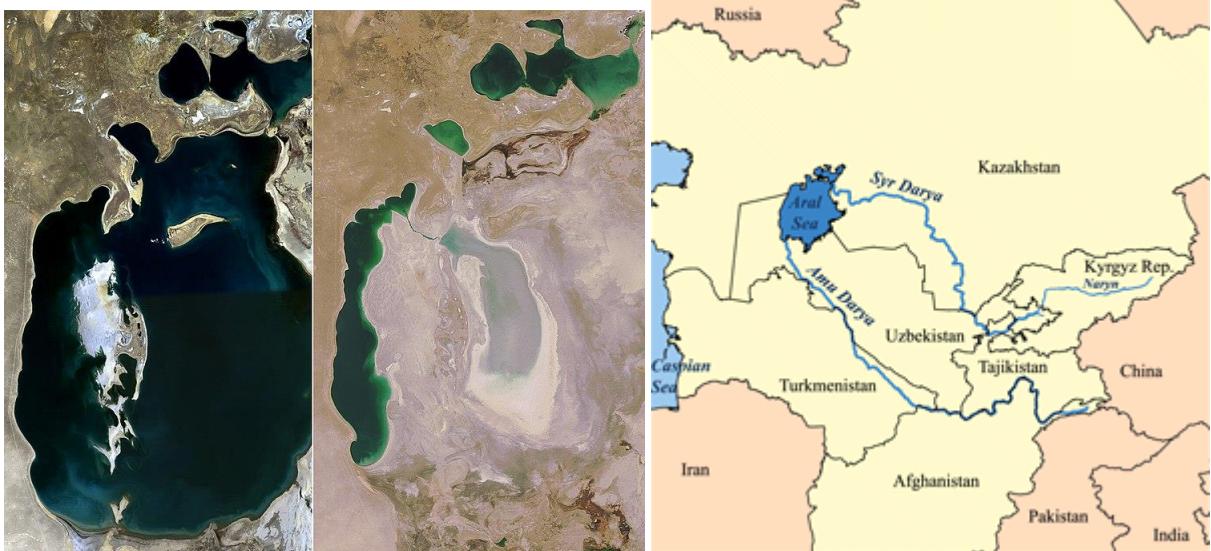
Aralsko more bilo je veliko jezero smješteno u središnjoj Aziji, na čije obale izlaze Kazahstan i Uzbekistan. Tijekom svoga vrhunca, Aralsko more bilo je jedno od najvećih jezera na svijetu, površine oko 68.000 km^2 . Njegovo isušivanje smatra se jednom od najgorih ekoloških katastrofa u povijesti čovječanstva a krivnja leži isključivo u štetnim ljudskim aktivnostima tijekom 20. stoljeća.

Danas su od nekada divovskog Aralskog mora ostale tek dva mala jezera. Nestanak Aralskog mora uglavnom je uzrokovani intenzivnim projektima navodnjavanja u bivšem SSSR-u zbog preusmjeravanja rijeka Amu Darja i Sir Darja koje su glavni pritoci jezera. Sovjetski plan je bio uzgoj riže, lubenica, žitarica i pamuka na širem području središnje Azije. Visoke temperature uzrokovale su da dio isušenog bazena jezera postane dio suhih pustinja Karakum i Kizilkum. Krajem 20. stoljeća oko 90% vode jezera je nestalo.

Isušivanjem se uvećao salinitet za čak pet puta i uništio većinu flore i faune u tom području, odnosno njegove vode postale su prezasićene solju da bi u njima živjele ribe. Uz nekad razvijenu ribolovnu industriju, propali su i napušteni mnogi gradovi i sela koja su bila na prijašnjoj granici jezera. Aralsko jezero je također i zagađeno, zbog testiranja nuklearnog naoružanja, industrijskih projekata, pesticida i otpadnih voda iz gradova.

Današnje područje oko jezera prepuno je tzv. „groblja brodova“. Prekomjerno isušivanje također je utjecalo i na ekonomiju ostavljujući iza sebe nezaposlenost i siromaštvo mjesnog stanovništva.

Odgovorite na pitanja.

Gdje je smješteno jezero?

Koje su reljefne i klimatske posebnosti prostora koji okružuju jezero?

Koliko država izlazi na obale jezera i koristi njegove vode? Koje su to države?

Zbog čega jezero presušuje? Navedite uzroke.

Postoji li rješenje koje će sprječiti daljnje isušivanje?
